

Motion till riksdagen 2005/06:T412

av **Christer Nylander m.fl. (fp)**

Skånsk infrastruktur

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Region Skåne skall ha huvudansvaret för den regionala planeringen av infrastrukturen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utöka Skånes del av infrastrukturpengarna.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en strategi för infrastruktur för godstrafiken både vad avser väg och järnväg.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Europakorridoren.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om det skånska flyget.

Inledning

Infrastruktursatsningar är alltid långsiktiga. De formar samhället för årtionden framåt. De är också kostsamma och tar tid att genomföra. Samtidigt är infrastrukturinvesteringar grunden för ett bra fungerande samhälle och en investering som rätt genomförd skapar möjligheter till tillväxt och utveckling.

Utbyggnad av infrastruktur har inget värde i sig själv utan utgångspunkten för planeringen måste alltid vara att bygga ett samhälle som gör livet lättare för människor. De satsningar som görs måste på något sätt vara samhällsmässigt lönsamma men då lönsamma i ett brett perspektiv där människors möjlighet till makt över sin egen vardag och makt över sina egna möjligheter stärks. Ibland underskattas infrastrukturen som en vardagsfråga. Det handlar inte bara om vägar. Det handlar också om möjligheten att få jobb. Det handlar inte om järnvägar, det handlar om möjligheten att bo på ett ställe och arbeta på ett annat utan att behöva köpa två bilar. Det handlar om en infrastruktur som ger människor tid för sina barn, vänner och när anhöriga istället för att

Fel! Okänt namn på

slösa bort den i bilköer. Vi vill lyfta fram några i grunden viktiga frågor som infrastrukturen i Skåne måste svara upp emot.

En infrastruktur för jobb: Möjligheten att försörja sig själv är en av de viktigaste frihetsfrågorna för varje människa. Ett av de största hoten mot Sverige och Skåne är att Europa inte klarar av att stå stark i den internationella konkurrensen och inte hänger med i den globala utvecklingen. I så fall kommer arbetena att flytta från Skåne och inga nya kommer att skapas. Vi tror att globaliseringen i sig är en positiv utveckling men Europa måste vara med på tåget. Infrastrukturen är en del av att bygga ett konkurrenskraftigt samhälle och därmed viktigt för tillväxt och jobb. Viktiga pusselbitar i detta är goda kommunikationer med resten av Europa, inte minst bra kommunikationer via de skånska hamnarna. Vi ser ett samhälle där kunskap, forskning och teknisk utveckling är viktigt, därför måste man satsa på en infrastruktur som bygger samman Öresundsregionens resurser inom dessa områden. Detta gäller både de offentliga resurserna i form av universitet och högskolor och att ta till vara starka industrikluster.

En infrastruktur för vardagen: Möjligheten att få livspusslet att fungera är ett problem för många människor idag. Detta ser vi inte minst genom de ökade ohälsotalen. En hotbild för framtiden är att dessa ohälsotal ökar, och att vardagsproblemen minskar människors kreativitet och framtidstro. I en framtidsvision för Skåne måste möjligheten för människor att få en dräglig vardag bli allt viktigare. Kommunikationerna är naturligtvis bara en liten del av detta pussel, men kan vara nog så viktigt. Här gäller det inte minst att skapa en bra fungerande kollektivtrafik, som inte bara fungerar för arbetspendlingen utan också för allt annat som måste göras: hämta barn på dagis, handla, hjälpa sjuka föräldrar etc. Detta är frågor som inte minst är viktiga för alla dubbelarbetande kvinnor.

En infrastruktur för fritiden: Fritiden blir allt viktigare för många människor. Allt mer pekar på att människor väljer bostad inte framför allt beroende på var man får jobb utan beroende på andra kvaliteter. Om Skåne inte kan uppvisa en god boendemiljö kommer inte heller människor att välja att bo här. Skåne blir då också mindre attraktivt för företag och andra verksamheter. En bra infrastruktur måste därför också ta hänsyn till dessa värden. Här har Skåne via sin höga tillgänglighet en stor fördel som måste bevaras. Grundtanken för en vision för Skåne måste vara att kunna binda samman länets olika delar så att alla skåningar skall ha tillgång till allt som Skåne kan erbjuda för en rik fritid. Tillgång till havängsstränder, till Malmö stadsteater, till Dunkerska huset i Helsingborg, till vattenriket i Kristianstad och till Skånes djurpark. Helt enkelt en infrastruktur som gör Skånes kultur och natur tillgänglig för alla. Här gäller det att det inte bara skall vara tillgängligt för den som har bil utan att man på olika sätt också förbättrar tillgängligheten, inte minst när det gäller naturupplevelser, för den som använder kollektiva transporter.

Vår grundläggande syn är att för att kunna göra prioriteringar av infrastruktursatsningarna som ger just ett bättre liv för skåningarna, så måste man ha goda kunskaper om situationen i regionen.

Därför kräver vi att:

Skåne självt skall bestämma om den skånska infrastrukturen. Riksdagen bör besluta att Region Skåne också fortsättningsvis har huvudansvaret för den regionala planeringen av infrastrukturen. När man ser infrastruktursatsningar ur ett tillväxtperspektiv blir det självklart att besluten om infrastrukturen bör ligga på en politisk nivå som förstår de regionala förutsättningarna och som tar ett huvudansvar för den regionala tillväxten. Regeringen bör i än större grad än idag överföra medel och fler beslut angående infrastrukturen till Region Skåne. För att trots denna överföring av makt när det gäller investeringarna få en samordning över landet skulle man kunna tänka sig att det slöts kontrakt mellan regionen och staten vad avsåg de stora investeringarna såsom Europavägarna.

Skåne är redan ett vägrikt landskap. Trots det behövs det förbättringar i vägnätet, både utbyggnader och kvalitetshöjningar på nuvarande vägsträckningar. Det finns fyra orsaker till behovet av bättre vägar i Skåne. För det första är bra kommunikationer som en motor för skånsk tillväxt. För det andra för att förbättra trafiksäkerheten. Det tredje är att binda samman olika delar av Skåne för att förbättra möjligheterna att arbeta och bo i olika delar av regionen. Det fjärde är att förbättra miljön.

För att uppnå alla fyra målen är utbyggnaden av E 22 en av de viktigaste infrastruktursatsningarna. Hela regionen har stått bakom denna satsning, men trots detta sker nästan ingenting. Riksdagen borde besluta om att genast påbörja utbyggnaden av E 22. Om detta inte är finansiellt möjligt bör man starta en utbyggnad genom en s.k. PPP-lösning.

Med tanke på de behov som finns bör riksdagen besluta om att utöka Skånes del av infrastrukturpengarna. Skåne hade före det s.k. Trollhättanpaketet 9,7 procent av de statliga infrastrukturmedlen samtidigt som Skåne hyser 12,5 procent av landets befolkning, utför 12 procent av landets trafikarbete på väg, bedriver 25 procent av utrikesgodstransporterna och transporterar 50 procent av landets godsvärde. Detta är inte rimligt. Skånes del av infrastrukturmedlen måste öka. De statliga infrastruktursatsningarna måste fortsättningsvis kännetecknas av stabilitet och trovärdighet. Detta krävs för att regionen och kommunerna skall kunna göra sin planering. Förutom E 22 finns det nu flera viktiga infrastrukturinvesteringar som behöver göras i Skåne. Vi vill som tidigare framkommit att huvudbesluten om prioriteringar mellan dessa investeringar skall ligga på Region Skåne och yrkar därför inte här på någon enskild investering. Det är dock lätt att peka ut angelägna objekt, såsom förbättringar i östra Skåne genom en standardhöjning av hela väg 11 och väg 19 eller trafiksituationen runt större städer på västra sidan av Skåne, Malmö, Lund och Helsingborg. Här finns det behov av att förbättra till exempel väg 16 kring Lund, Klågerupsvägen och väg 101 kring Malmö men också vägarna norr och söder om Helsingborg såsom väg 109 och väg 111.

Skåne behöver en långsiktig infrastrukturstrategi för godstransporter, både när det gäller vägar och järnvägar. En stor andel av landets transittrafik går igenom Skåne och med utökad handel med östra och centrala Europa samt Baltikum kommer till exempel skånska hamnar såsom Ystad att öka i betydelse. Därför behövs en tydlig strategi för att hantera godstrafiken i Skåne.

Fel! Okänt namn på

Detta är viktigt både vad gäller den skånska miljön och för en bättre tillväxt i hela landet. Riksdagen bör uppdra åt regeringen att säkerställa att resurser finns för att genomföra en sådan strategi. En sådan strategi har bland annat föreslagits av Region Skåne. Där har man fastslagit att de vägar som ingår i nätet skall ha mötesfrihet, en hastighet på minst 90 km/h och att åtgärder också behöver göras för att minska riskerna med godstransporter och deras påverkan på bullernivåer. De vägar som ingår i nätet är E 4, E 6, E 22 och E 65 samt vägarna 19, 21, 23 och 117. Denna strategi måste också inkludera en strategi för spårbunden trafik inte minst när det gäller god tillgång till järnvägstrafik till de skånska hamnarna. Då frågan är av en nationell karaktär, eftersom godstransporterna genom Skåne påverkar hela Sveriges tillväxtpotential, bör regeringen omedelbart ge trafikverken i samverkan med Region Skåne i uppdrag att ta fram en tydlig och genomförbar strategi för godstrafiken som sedan också fullföljs och där de statliga resurserna är säkrade. Behoven är än större på järnvägssidan där utbyggnaden av Södra stambanan får anses som ett nationellt projekt som bör prioriteras medan det också finns flera projekt av regional karaktär som bör prioriteras av regionen, t.ex. utbyggnaden av Simrishamnsbanan och tankarna på en tvärbana mellan Lund och Kristianstad.

Ett annat projekt som är av nationell eller kanske till och med internationell karaktär är Europakorridoren. Det är nu hög tid att börja planeringen och projekteringen av detta projekt. Projektet är av en sådan karaktär att det behövs en god framförhållning både vad det gäller Banverkets planering och den kommunala planeringen. Vi ser en framtid där tåget blir en allt viktigare del av Europas person- och godstransportsystem. I denna framtid har Europakorridoren en viktig roll att spela. Sverige bör besluta sig för att delta i denna viktigaste miljöåtgärd vad det gäller trafik på gemensam europeisk nivå, och bli en nod i det europeiska snabbtågsnätet. Tåg kommer på detta sätt att bli det naturliga valet vid transporter mellan befolkningscentra i södra och mellersta Sverige och vid transporter från Sverige till övriga Europa. Mycket tyder på att en sådan investering långsiktigt blir lönsam. Riksdagen bör därför ge regeringen i uppdrag att starta arbetet med att förverkliga tanken på Europakorridoren.

Det är uppenbart att tillgång till goda flygförbindelser är viktigt för tillväxten i regionen. Detta gäller samtliga de skånska flygplatserna. Sturup utvecklas nu i allt större utsträckning i symbios med Kastrup, och här är framför allt kommunikationerna till flygplatsen viktiga både vad avser kvaliteten på väg 108 och, som tidigare påpekats, behovet av järnvägsförbindelse.

För regionens två andra flygplatser har situationen tidvis varit allvarligare. Ängelholms flygplats som fick internationell status 2003 visar nu både på ökade passagerarantal och tillkomsten av nya flygbolag. Det är naturligtvis viktigt att den positiva utvecklingen inte störs av ytterligare diskussioner kring nedläggningar.

Kristianstads flygplats vid Everöd är ytterligt viktig för hela nordöstra Skånes utveckling. Flyget är en viktig kommunikationslänk framför allt för företagandet. Det är därför viktigt att de statliga stöden till Everöd fortsätter.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 3 oktober 2005

Christer Nylander (fp)

Marie Wahlgren (fp)

Tina Acketoft (fp)

Torkild Strandberg (fp)

Ulf Nilsson (fp)

Allan Widman (fp)